

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D.,
ve věci

žalobkyně: A. H., narozená dne „X“,
 bytem Ž. 665/43, x

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
 se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2017, č. j. „X“, o invalidním důchodu,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 20. 7. 2017, č. j. „X“, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 5. 2017, č. j. „X“, **se pro vady řízení zrušují a věc se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2017, č. j. „X“, kterým byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 17. 5. 2017, č. j. „X“ (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla žalobkyni zamítnuta Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť dle posudku České správy sociálního zabezpečení pracoviště Ústí nad Labem ze dne 13. 7. 2017, žalobkyně nebyla invalidní. Dle uvedeného posudku poklesla žalobkyni z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní schopnost pouze o 30 %, zatímco pro invaliditu alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.

Žaloba

2. Žalobkyně namítala nezákonnost rozhodnutí napadeného žalobou a to pro rozpor s ust. § 2, § 3, § 50, § 51, § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a pro rozpor s ust. § 38 odst. 1 a § 39 zákona o důchodovém pojištění. Žalobkyně žalované vytkla porušení zásady volného hodnocení důkazů a zásady zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zejména vzájemnou rozpornost podkladů pro rozhodnutí žalované a výlučnou důkazní hodnotu, kterou žalovaná přiřkla druhému posudku. V této souvislosti žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009, č. j. 3 Ads 48/2009-104, a rozsudek ze dne 2. 2. 2017, č. j. 7 Ads 307/2016-18. Dále žalobkyně rozporovala nevypořádání se žalované s námitkami uplatněnými žalobkyní v řízení o námitkách, v tomto bodě žalobkyně shledala porušení zákazu libovůle při výkonu veřejné moci, potažmo porušení zásady zákazu zneužití pravomoci a správního uvážení. Žalobkyně rovněž zpochybnila věcnou správnost a přezkoumatelnost druhého posudku. Závěrem žalobkyně navrhla, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení; žalovaná je rovněž povinna nahradit žalobkyni náklady řízení.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná ve svém písemném vyjádření k žalobě sdělila, že podkladem pro žalobou napadené rozhodnutí je především odborné lékařské posouzení. Lékařský posudek vypracovaný lékařkou MUDr. M. V. pro Okresní správu sociálního zabezpečení v Ústí nad Labem ze dne 25. 4. 2017, a následný posudek ze dne 13. 7. 2017 považovala žalovaná za objektivní, s tím, že zdravotní stav žalobkyně byl jimi plně posouzen a zjištěn. Dále žalovaná odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a navrhla důkaz posudkem příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí. S ohledem na současný stav žalovaná setrvala na žalobou napadeném rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby.

Ústní jednání před soudem

4. Žalobkyně při ústním jednání před soudem nadále požadovala, aby soud vyhověl žalobě v plném rozsahu s ohledem na jednoznačné závěry uvedené v posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem ze dne 9. 4. 2018, č. j. 2017/1225-UL, (dále jen „posudek ze dne 9. 4. 2018“), který soud nechal vypracovat pro účely soudního řízení, a zároveň uvedla, že náhradu nákladů řízení nepožaduje a výslovně se jí vzdává. K posudku podotkla, že jej považuje za úplný a objektivní.
5. Pověřená pracovnice žalované při témže ústním jednání před soudem uvedla, že rozhodnutí ve věci ponechává na úvaze soudu, a to s ohledem na posudek ze dne 9. 4. 2018, který Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

shledala úplným a objektivním, přičemž náhradu nákladů řízení nepožadovala, neboť žalované ze zákona nepřísluší.

Posouzení věci soudem

6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
7. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování posudkem ze dne 9. 4. 2018, dospěl soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
8. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku ze dne 25. 4. 2017 posudkové lékařky pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, která při zjišťovací lékařské prohlídce dne 25. 4. 2017 posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že ta není invalidní ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Dle posudkové lékařky dosáhla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně toliko 30 %, jelikož hlavní příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti bylo shledáno zdravotní postižení uvedené v kapitole V. – duševní poruchy a chování, položce 4c – středně těžké postižení, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška č. 359/2009 Sb.“). Posudková lékařka rovněž konstatovala, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 17. 5. 2017 prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobkyni zamítla žádost o invalidní důchod. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, v nichž žalobkyně nesouhlasila se závěry posudkové lékařky.
9. Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě ze dne 13. 7. 2017, který vypracovala příslušná posudková lékařka oddělení lékařské posudkové služby žalované. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla ke shodnému k závěru, že žalobkyně není invalidní, neboť u žalobkyně rovněž shledala dominující zdravotní postižení, které má nejvýznamější vliv na pokles její pracovní schopnosti, zdravotní postižení uvedené v kapitole V. - duševní poruchy a chování, položce 4c - středně těžké postižení, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s tím že jí způsobuje pokles pracovní schopnost pouze o 30%, přičemž i tato lékařka konstatovala, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se podle § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí ze dne 17. 5. 2017 s odůvodněním, že žalobkyně není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jí poklesla pracovní Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

schopnost pouze o 30%, zatímco pro vznik invalidity alespoň prvního stupně je nutný pokles minimálně o 35%.

10. Podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity, tj. zda u ní byl pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
12. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobkyně získala potřebnou dobu pojištění.
13. Jelikož soud nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity určitého stupně především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“), která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně.
14. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 9. 4. 2018. Žalobkyně byla jednání komise přítomna a přímo při jednání komise byla vyšetřena odbornou lékařkou z oboru psychiatrie. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (odborné nálezy - psychiatrické, ortopedické), obvodní zdravotní dokumentace, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a spisové dokumentace z námitkového řízení pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobkyně byla invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ve znění zákona č. 306/2008 Sb., přičemž se jednalo o invaliditu prvního stupně dle ust. § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona.
15. Komise konstatovala, že u žalobkyně se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož dominující příčinou je neurotická a psychosomatická porucha s poruchou přizpůsobení z funkčního hlediska maximálně středně těžká. Komise pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti posoudila dle kapitoly V. – duševní poruchy a chování, položka 5c – středně těžké funkční postižení, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kdy ze zde uvedeného procentního rozmezí 25 - 35% komise přiznala horní hranici rozmezí, tj. 35%, a to s přihlédnutím k ostatním kormorbiditám. K tomu komise doplnila, že u žalobkyně byly shledány stavy subjektivních obtíží a emoční poruchy v reakci na stresovou životní událost, kdy 6 let před starobním důchodem jí byl ukončen pracovní poměr ze strany zaměstnavatele, u kterého Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

byla nepřetržitě 28 let zaměstnaná, s tím, že příznaky zjištěného onemocnění jsou různé, jako je depresivní nálada, úzkost, strach nebo jejich kombinace, pocit neschopnosti řešit situace. Dominující vlastností může být krátká nebo prolongovaná depresivní reakce nebo porucha jiných emocí a porucha chování. Z tohoto důvodu komise přikročila k rozdílnému zařazení nemoci žalobkyně oproti posudkové lékařce Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad labem i posudkové lékařce oddělení lékařské posudkové služby žalované.

16. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem jednala v řádném složení, že posudek ze dne 9. 4. 2018, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně byla přítomna při jednání komise a byla přešetřena přítomnou odbornou lékařkou z oboru psychiatrie.
17. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom oproti posudkové lékařce Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a posudkové lékařky oddělení lékařské posudkové služby žalované ohledně míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti u žalobkyně dospěli k závěru, že dosahuje celkových 35% namísto toliko 30%, na základě čehož pak uzavřeli, že žalobkyně byla k datu žalobou napadeného rozhodnutí invalidní, a to v prvním stupni.
18. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, který ostatně nebyl žádným z účastníků řízení nikterak zpochybňován v řízení před soudem, poté co s ním byli seznámeni, a proto s ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování o námitkách žalobkyně vycházela z posudku příslušné posudkové lékařky oddělení lékařské posudkové služby žalované, jejíž posudek neodpovídal úplně zjištěnému skutkovému stavu.
19. Soud proto napadené rozhodnutí včetně jemu předcházejícího prvoinstančního rozhodnutí pro vady řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) podle ust. § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. ve výroku ad I. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu ve věci žalobkyně rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobkyně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla invalidní, a to v prvním stupni.
20. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně měla sice úspěch ve věci, ovšem práva na náhradu nákladů řízení se výslovně vzdala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 14. května 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)